

segélykiáltás – az kevés is lenne egy vallástudós számára –, hanem szalmaszál, és ezáltal a remény.

Lehetséges itt, ma Magyarországon – az ország legelmaradottabb szegletében – valamit elkezdni és valósítani, amire felfűződhet egy ország sorsa; ahol a jézusi ihlettség motor, nem pedig fék, ahol a „Köztetek azonban ne így legyen!” világa napi realitás, és mindenki hozzáfér az élet asztalához.

Persze a végkifejlet borítékolható. A ferencpálista egyházreformot megszünteti a püspöki kar egy erre a

célra létrehozott vizsgálóbizottsága. Az indokok formaiak és jogiak. A jog, az előírás, a hagyomány kiütéssel győz – mint annyiszor a történelemben – a szeretet és a józan ész felett.

Persze csak itthon. Hiszen a csereháti egyházreform híre és eredményei közben szétterjednek számos helyre a világban, és modellértékűvé válnak. A hívek pedig – akik tapasztalták, hogy máshogy is lehet – önjárók lettek. Civilek, elkötelezett nők és férfiak folytatják tovább ezt a munkát. Hiszen ez sokkal fon-

tosabb, mint a bizottság által feltárt hiányosságok. Mikó püspököt el lehet zavarni, de a híveket nem lehet leváltani.

Kamarás István nagyon bátor, jól olvasható, humoros és egyszerűen megérthető könyvet írt. Talán a ma legjelentősebbet az egyház témakörében. Bár követnék minél többen a könyv szellemiségét! Érdemes volt megírni és elolvasni. Csak köszönet érte.

Garay András

Apostolkodás (részlet a könyvből)

A következő fél év az „apostolkodás” jegyében telt, ami a csereháti egyházmegyei reformban másfajta jelentést kapott, mint az elterjedt egyházi szóhasználatban, ahol ez az egyház laikus tagjainak részvétele a katekézisben, a szociális gondozásban, a karitatív tevékenységben és a missziók ügyének elősegítésében. Csereháton ez elvileg minden hívő feladata lett volna, de persze elsősorban maguk az apostolok művelték, noha az ő fő feladatuk egyrészt a közösségépítés, másrészt olyan papi tevékenységek végzése volt, mint az igeliturgia, a lelki beszélgetés, a temetés és a keresztelés. Olyan képzést próbáltak kialakítani számukra, ami nem valami gyorsralpáló papképzés, de nem is az apostolkodás valamelyik tevékenységére (például ifjúsági munka, cigánypasztoráció, családpasztoráció) irányuló szakirányú képzés volt. Mivel az igeliturgia (és benne a homília) és a lelki beszélgetés is beletartozott az apostolkodásba, ehhez középiskolai végzettség szükséges volt. A hatvan apostol fele volt nő, és a szükséges végzettség miatt egyelőre még csak ötöde cigány. [...]

Az apostolkodást végzők közül az idősebbek az igeliturgiát szerették legjobban, amit a hívek jogosan neveztek misének, mert minden pontosan úgy volt benne, mint a „rendes misében”, noha a „misézők” tudták jól, hogy ők nem misézhetnek. A mise áldozati részének is elmondták teljes szövegét, de oly módon, hogy ezeket a részeket így vezették be: „ilyenkor a pap ezt mondja”. Az idősebbek ugyancsak örömmel és sikeresen művelték a szociális gondozást és a karitatív tevékenységet is. A fiatalabbak érthetően a fiatalok pasztorációjában buzgólkodtak és jelesked-

tek legszívesebben. Ha nagyobb számban vettek részt fiatalok az igeliturgián, „heavy metal-miséket” szerveztek, de fáradhatatlanok voltak a magányos öregek gondozásában is. [...]

Az apostolkodásnak messzire híre ment. Nemcsak az Imre atya által liberális médiumoknak nevezett csatornákon, hanem egyházi berkekben is. Nyilván ennek hatására is történt, hogy Beer Miklós kispapokat küldött lelkipásztori gyakorlatra a Csereháti Refórmegyházmegyébe, és ezt megtette jó barátja, Fabiny Tamás evangélikus püspök is. Így aztán a nagyperenci lutheránusok mellett évszázadok múltán újabb evangélikusok jelentek meg a sokvallásúvá váló Csereháton.

A plébánosoknak, pontosabban a plébániák irányítóinak (légyenek ők papok, diakónusok vagy pályamódosító papok a párjukkal) szerepe az apostolok színre lépésével ebben az egyházmegyében megváltozott, afféle esperesek lettek, más hasonlatlaltól elve úgy viszonyultak az apostolokhoz, mint az eredeti Jézusmozgalomban a tizenkettő a hetvenkettőhöz. A plébánosok a hozzájuk tartozó 10-12 apostollal alkottak kisebb közösségeket. A közösségekhez nem tartozók többsége nagyobb városi plébániához tartozott. Az apostolok egyfelől állandóan kínálgatták őket is közösségekkel, programokkal, másfelől (amennyiben ők nem jelezték, hogy ez terhes számukra) ugyanúgy „gondozták” őket, mint a magányos öregeket.

Sokan úgy látják, hogy az apostolkodás legnagyobb eredménye az lett, hogy (bár a szegények aránya alig-alig csökkent) az egyházmegyei reform harmadik évének végére sem éhező, sem fagyoskodó nem maradt

Csereháton. Azzal kezdték, hogy az apostolok feliratokat helyeztek el a leginkább kiszolgáltatottak házában: „Ebben a házban éheznek!”, „Ebben a házban fáznak!”. A helyben lakók egy része megmozdult, de ez az akció még nem hozott áttörést. Ezután (egy emlékezetes, böjtöléssel egybekötött, másfél napos „válságtanácskozást” követően) a „Ti adjatok nekik enni!” jegyében folytatódott a kampány, immár jóval nagyobb hatásokkal. Főleg azután, hogy a görög katolikusok és a reformátusok is bekapcsolódtak.

Az apostolkodás másik kézzel fogható eredményeként olyan módon változott meg az egyházmegye pénzügyi helyzete, hogy Mikó atya betarhatta ígéretét: ha megengedik maguknak, egyházzuk Csereháton semmiért nem fog pénzt kérni. A plébánosokkal és az apostolokkal abban egyeztek meg, hogy teljes mértékben beavatják híveiket az egyházmegye és a plébániák anyagi ügyeibe. Tétléről tételre megtudhatták, hogy mi mennyibe kerül egy plébánia működtetésében. Megtudták azt is, hogy a plébániát vezető házaspárok egy forintot sem kapnak, mert elég jól kijönnek a nyugdíjukból. Örömmel jelenthették, hogy a plébániai vállalkozások (élükön a vadászberényi állatkerttel) azon kívül, hogy munkanélkülieket és közmunkásokat segíthettek állandó munkához, számottevő bevételekhez juttatták az egyházmegyét. Ezután havonként közzétették, hogy mennyi hiányzik a minimális működéshez, valamint a fejlesztési elképzelésekhez szükséges összegeket. Az is világossá vált, hogy a templomok tatarozásán kívül az államtól semmit sem kapnak és nem is fogadnak el, még az MKPK-n keresztül sem.